

ఉత్తమ వ్యవహరశైలి

తల్లిదండ్రులతో ఉత్తమ వ్యవహరశైలి:

హజ్రత్ ఇస్మాయిల్ అలైహిస్నులామ్ తన తల్లిదండ్రులకు మొదటి సంతానం. హజ్రత్ ఇబ్రాహిమ్ అలైహిస్నులామ్ కు అల్లాహ్ ముసలితనంలో ఈ సంతానాన్ని ప్రసాదించాడు. అందువల్ల తల్లిదండ్రులిద్దరు కుమారుడిని చాలా ప్రమించేవారు. కుమారుడు కూడా చాలా విధేయత కలిగిన వాడు. తల్లిదండ్రులకు విధేయుడు. వారి ఆజ్ఞకు ఒధ్యుడు. ఒక రోజు హజ్రత్ ఇబ్రాహిమ్ అలైహిస్నులామ్ ఒక విచిత్రమైన కల చూశారు. ఆ కల అంతరార్థం విషయంలో తన కుమారుడి అభిప్రాయాన్ని కూడా అడిగారు. దివ్యఖుర్త్తెన్ దీన్ని ఈ విధంగా ప్రకటించింది:

﴿قَالَ يَبْنَيَ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أُنِّي أَذْبَحُكَ فَأَنْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ﴾ الصفات: ١٠٢

అనువాదం:

“కుమారా! నేను నిన్ను ‘జీబహ్’ (బలి) చేస్తున్నట్లుగా కలలో చూశాను. ఇక నీ అభిప్రాయమేమిల్ చెప్పు.” (అస్సాఫ్సాత్: 102)

ఒక తండ్రి అడిగిన అత్యంత విచిత్రమైన ప్రశ్న ఇది. కుమారుడిని ఆశ్చర్యానికి, దిగ్వింతికి గురిచేసే ప్రశ్న ఇది. కానీ అంతకన్నా ఆశ్చర్యకరంగా కుమారుడు జవాబించాడు. దివ్యఖుర్త్తెన్ ఇలా తెలియజేసింది:

﴿قَالَ يَتَأَبَّتُ أَفْعَلَ مَا تُؤْمِنُ سَتَجْدِينِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ﴾ الصفات: ١٠٢

అనువాదం:

“అతను ఇలా అన్నాడు: “నాన్నగారూ! మీకు ఆజ్ఞాపించబడిన దానిని నెరవేర్చండి. అల్లాహ్ సంకల్పిస్తే మీరు నన్ను సహనశీలునిగా చూస్తారు.” (అస్సాఫ్సాత్: 102)

ఇది తల్లిదండ్రుల పట్ల విధేయతకు అత్యుత్తమ ఉదాహరణ. ఈ స్థాయిని అందుకోవాలంటే మనిషి తన ప్రాణాలను పణంగా పెట్టివచ్చిని ఉంటుంది. నిన్నందేహంగా హజ్రత్ ఇస్మాయిల్ అలైహిస్నులామ్ తల్లిదండ్రుల పట్ల విధేయత చూపే విషయంలో యావత్తు ప్రపంచానికి అత్యున్నత ఉదాహరణగా నిలిచారు.

హదీసుల్లో ఒక సంఘటన గురించిన కథనం చాలా ప్రఖ్యాతి పొందింది. ముగ్గురు వ్యక్తులు ఒక కొండగుహలో ఇరుక్కుపోయారు. ప్రతి ఒక్కరు తాము చేసిన మంచిపనులను ప్రస్తావిస్తూ అల్లాహ్ ను కాపాడమని వేడుకున్నారు. అందులో ఒక వ్యక్తి అల్లాహ్ ను వేడుకొంటు తాను చేసిన మంచిపని గురించి ఇలా చెప్పాడు. అతని తల్లిదండ్రులు

ముసలివారు. అతను మేకలను కాస్చివాడు. సాయంత్రం ఇంటికి మేకలను తోలుకు వచ్చినప్పుడు పాలు పిలికి మొదట తన తల్లిదండ్రులకు ఇచ్చేవాడు. మిగిలిన పాలు తన భార్యాపిల్లలకు ఇచ్చేవాడు. ఒకరోజు పాలు తీసుకుని వెళ్ళేసురికి తల్లిదండ్రులు నిద్రపోయారు. అతను వారి తలవద్ద పాల పాత్ర తీసుకుని రాత్రంతా నిలబడే ఉన్నాడు. తల్లిదండ్రులకు నిద్రాభంగం కలిగించి లేపడాన్ని ఇష్టపుడలేదు. అతని పిల్లలు ఆకలితో ఉన్నా పట్టించుకోలేదు. తల్లిదండ్రులు నిద్ర లేచేవరకు వేచి ఉన్నాడు. ఆ మంచి పనిని ప్రస్తావించి చేసిన వేడుకోలు ఫలించింది. అల్లాహ్ ఆ ముగ్గురిని కొండగుహనుంచి కాపాడాడు. (ముత్తపిక్ అలైహ్)

తల్లిదండ్రుల మర్యాద వారి హోదా:

తల్లిదండ్రుల పట్ల విధేయత, వారి ఆజ్ఞాపాలనలను ఇస్లామ్ గట్టిగా చెప్పింది. ప్రపంచంలో వారికి సమానంగా మరెవ్వరి స్థానమూ లేదు. అల్లాహ్ తన ఆరాధన తర్వాత తల్లిదండ్రుల పట్ల ఉత్తమ వ్యవహారకైలినే ప్రస్తావించాడు.

﴿ وَقَضَى رَبُّكَ أَلَا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنًا ﴾ الإسراء: ٢٣

అనువాదం:

“నీ ప్రభువు ఇలా నిర్ణయం చేశాడు: మీరు కేవలం ఆయనను తప్ప మరెవరినీ ఆరాధించకండి. తల్లిదండ్రులతో మంచితనంతో వ్యవహరించండి.” (బనీ ఇస్రాయాల్: 23)
మరో చోట ఇలా తెలియజేశాడు:

﴿ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنًا ﴾ النساء: ٣٦

అనువాదం:

“మిరంతా అల్లాహ్ కు దాస్యం చేయ్యండి. ఎవరినీ ఆయనకు భాగస్వాములుగా చేయవద్దు. తల్లిదండ్రుల ఎడల సద్భావంతో మెలగండి.” (అన్నిసా: 36)

మరో చోట ఇలా ఉంది:

﴿ وَصَّيَّنَا أُلْاِنْسَنَ بِوَلَدِيهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ، وَهُنَا عَلَىٰ وَهِنِّ وَفِصَلُهُ، فِي عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلَوْلَدِيَّكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴾ لقمان: ١٤

అనువాదం:

“మానవుడు తన తల్లిదండ్రుల హక్కును గుర్తించాలని స్వయంగా మేము అతనికి నీర్దేశించాము. అతని తల్లి బిలహిసతపై బిలహిసతను సహించి అతనిని తన కడుపున మోసింది. అతను పాలు విడిచిపెట్టటానికి రెండు సంవత్సరాలు పట్టింది. (ఇందుకే మేము అతనికి ఇలా టోధించాము) “నాకు కృతజ్ఞుడై ఉండు, నీ తల్లిదండ్రులకు కృతజ్ఞతలు తెలుపు.” (యక్కాన్: 14)

వారి మరణం తర్వాత కూడా:

తల్లిదండ్రులు ఒత్తికి ఉన్నప్పుడు వారికి విధేయత చూపాలని చెప్పుడమే కాదు, వారి మరణం తర్వాత కూడా వారి పట్ల ఉత్తమ వ్యవహారశైలి కలిగి ఉండాలని చెప్పుడం జరిగింది. అదేమిటంటే వారి కొరకు నిజాయితీతో అల్లాహ్ ను ప్రార్థించాలి. వారు చేసిన వాగ్దానాలను పూర్తి చేయాలి. వారి ఏలునామాను అమలు చేయాలి. వారి బింధువుల పట్ల మేలైన వైఫిరి ప్రదర్శించాలి. వారి మిత్రులు, వారి సన్నిహితుల పట్ల గౌరవమర్యాదలతో వ్యవహరించాలి. ఒన్న సల్యా తెగకు చెందిన ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లమ్ వద్దకు వచ్చాడు. తల్లిదండ్రులు మరణించిన తర్వాత కూడా వారి పట్ల ఉత్తమ వ్యవహారశైలి ఉంటుందా? అని ప్రశ్నించాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లమ్ జవాబిస్తూ, అప్పును, అదెలాగంటే, వారి కోసం అల్లాహ్ ను ప్రార్థించాలి. వారి కోసం క్షమాభిక్ష ఆర్థించాలి. వారు చేసిన వాగ్దానాలను పూర్తి చేయాలి. వారి మిత్రులను గౌరవించాలి. వారి బింధువుల పట్ల మేలైన వైఫిరి ప్రదర్శించాలి అన్నారు. (ఇబ్రూ మాజూ).

తల్లిదండ్రుల కొరకు ప్రార్థించే విషయమై అల్లాహ్ స్వయంగా తాకీదు చేశాడు.

رَبَّنَا أَغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُولُ الْحَسَابُ ﴿٤١﴾
ابراهيم: 41

అనువాదం:

“ప్రభూ! నా ప్రార్థనను స్వీకరించు. ప్రభూ! నన్నా, నా తల్లిదండ్రులనూ విశ్వసించే వారందరినీ లెక్క ఖరారు అయ్యో రోజున క్షమించు.” (ఇబ్రాహిమ: 41)

మరీచేట ఇలా ఉంది:

رَبِّ أَغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ﴿٢٨﴾
نوح: 28

అనువాదం:

“ప్రభూ! నన్నా నా తల్లిదండ్రులనూ, విశ్వాసిగా నా ఇంట్లోకి ప్రవేశించిన ప్రతి వ్యక్తినీ, విశ్వాసులైన పురుషులూ, స్త్రీలూ అందరీనీ క్షమించు. దుర్మార్గులకు వినాశాన్ని తప్ప మరిదేనినీ అధికం చెయ్యకు.” (సుహ్మా: 28)

తల్లిదండ్రుల పట్ల ఉత్తమ వ్యవహారశైలి ప్రాముఖ్యత:

ఏ ఆచరణ అల్లాహ్ కు చాలా ఇష్టమైనదని ప్రవక్త ముహామ్మద్ సల్లల్హాహు అలైహి వసల్లమ్ ను ప్రశ్నించినప్పుడు ఆయన జవాబిస్తూ, వేళ తప్పకుండా నమాజు చదవడం అన్నారు. దాని తర్వాత ఏ ఆచరణ అల్లాహ్ కు ఇష్టమైనదని అడిగినప్పుడు, తల్లిదండ్రుల పట్ల ఉత్తమ వ్యవహారశైలి అని చెప్పారు. ధాని తర్వాత ఏ ఆచరణ అల్లాహ్ కు ఇష్టమైనదని ప్రశ్నించినప్పుడు అల్లాహ్ మార్గంలో జిహద్ అని జవాబిచ్చారు. (ముత్తపిక్ అలైహ్)

అల్లాహ్ ప్రసన్నత అన్నది తల్లిదండ్రుల ప్రసన్నతమై ఆధారపడి ఉంది. అంటే అల్లాహ్ ను ప్రసన్నుడు చేసుకోవాలనుక్కేవారు తమ తల్లిదండ్రులను సంతోషపెట్టాలి. తల్లిదండ్రుల

ఆగ్రహానికి దూరంగా ఉండాలి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఆగ్రహించవచ్చు. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు:

«رِضَا الرَّبِّ فِي رِضَا الْوَالِدِينِ، وَسَخَطُ الرَّبِّ فِي سَخَطِهِمَا»

అనువాదం:

“అల్లాహ్ ప్రసన్నత తల్లిదండ్రుల ప్రసన్నతలో దాగి ఉంది. అలాగే అల్లాహ్ ఆగ్రహం తల్లిదండ్రుల ఆగ్రహంలో ఉంది.” (తిర్యకీ)

బుఖారీ లోని హదీసుల ప్రకారం తల్లిదండ్రులను ప్రసన్నులు చేసుకున్న వాడి పట్ల అల్లాహ్ ప్రసన్నుడవుతాడు. తల్లిదండ్రుల అయష్టానికి కారకుడైనవాడు అల్లాహ్ అయష్టానికి గురవుతాడు. (బుఖారీ)

ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ వద్దకు వచ్చి జిహోద్ లో పాల్గొనే అనుమతి కోరాడు. ప్రవక్త అతనితో వెళ్ళి తన తల్లి సేవ చేయాలని చెప్పారు. ఆ మనిషికి జిహోద్ లో పాల్గొని కోరాడు. ప్రవక్త మళ్ళీ అతనిన్న తిప్పి పంపుతూ తల్లి సేవలో గడపాలని అన్నారు. మూడోసారి మళ్ళీ ఆ మనిషి వచ్చినప్పుడు ప్రవక్త కాస్త కోపంగా నువ్వు నాశనం గాను, వెళ్ళు వెళ్ళి నీ తల్లి కాళ్ళవద్దనే పడి ఉండు, అక్కడే స్వగ్రముంది అన్నారు. (ఇట్టు మాజా) అలాగే మరో వ్యక్తి ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ వద్దకు వచ్చి తనకు జిహోద్ లో పాల్గొనే కోరిక బలంగా ఉందని చెప్పాడు. కాని జిహోద్ లో పాల్గొనే స్తోమత తన వద్ద లేదని అన్నాడు. ప్రవక్త ఆ వ్యక్తితో నీ తల్లిదండ్రుల్లో ఎవరైనా బతికి ఉన్నారా అని ప్రశ్నించారు. అతను తన తల్లి బతికి ఉందని చెప్పాడు. ప్రవక్త అతనితో వెళ్ళి తల్లి సేవ చేయాలని, తల్లి పట్ల ఉత్తమంగా వ్యవహరించాలని, అలా చేస్తే హాజీ, ఉప్పు, జిహోద్ చేసినట్టేనని అన్నారు. (తిబ్రానీ)

అలాగే మరో వ్యక్తి ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లలూహు అలైహి వసల్లమ్ వద్దకు వచ్చాడు. తాను హిజూత్, జిహోద్ విషయంలో ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నానని అన్నాడు. అల్లాహ్ దానికి ప్రతిఫలం ప్రసాదించాలని కోరుకుంటున్నట్లు చెప్పాడు. ప్రవక్త అతనితో తల్లిదండ్రుల్లో ఎవరైనా బతికి ఉన్నారా అని అడిగారు. తల్లిదండ్రులు ఇద్దరు బతికి ఉన్నారని అతను చెప్పాడు. నీకు అల్లాహ్ ప్రతిఫలం ప్రసాదించాలన్న కోరిక ఉండా అని ప్రవక్త అతడిని ప్రశ్నించారు. అతను అవునన్నాడు. అయితే వెళ్ళి నీ తల్లిదండ్రుల సేవలో ఉండు, వారి పట్ల ఉత్తమమైన రీతిలో వ్యవహరించు అని చెప్పి పంపారు. (ముస్లిమ్)

చేసుకున్న వారికి చేసుకున్నంత:

ఇతరుల పట్ల మనిషి ఎలా వ్యవహరిస్తాడో ఇతరులు కూడా అతని పట్ల అలాగే వ్యవహరిస్తారు. ఇది లోకరీతి. కాని తల్లిదండ్రుల పట్ల ఉత్తమ వ్యవహరశైలి అనేది కాస్త

విభిన్నమైనది. ఎవరైనా తన తల్లిదండ్రుల పట్ల మంచి వ్యవహారశైలి కలిగి ఉంటే, అతని సంతానానికి కూడా ఆ సద్గుద్దిని అల్లాహ్ ప్రసాదిస్తాడు. మనిషి తన సంతానం తనకు విధేయులై ఉండాలని, తన మాట వినాలని భావిస్తున్నట్టయితే తప్పనిసరిగా తన తల్లిదండ్రుల పట్ల ఉత్తమ వ్యవహారశైలి కలిగి ఉండాలి. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు :

«بِرُّوا آبَاءَكُمْ تَبَرُّ كُمْ أَبْنَاوْكُمْ، وَ عَفُوا تَعِفُ نِسَاءُكُمْ»

అనువాదం:

“మీ తల్లిదండ్రులకు విధేయులుగా ఉండండి. మీ సంతానం మీకు విధేయులై ఉంటారు. మీరు పవిత్రంగా ఉండండి మీ స్త్రీలు పవిత్రంగా ఉంటారు.” (తిబ్రానీ, హకిమ్)

హజ్రత్ సాద్ బిన్ అబ్ వఫ్�హాన్ రజి అల్లాహు అస్సూ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ కు అనుచరులు. ఆయనకు ఇహలోకంలోనే స్వర్గపు శుభవార్త లభించింది. ఆయన విశ్వసించి ఇస్లామ్ స్వీకరించినప్పుడు ఆయన తల్లి చాలా ఆగ్రహించారు. నువ్వు ఈ కొత్తదర్శనాన్ని వదలనంత వరకు నేను అన్నపానీయాలు ముట్టనని అన్నారు. అలాగే చచ్చిపోతాను, నిన్ను ప్రపంచం మాతృహంతకుడని పిలుస్తుందని కూడా చెప్పారు. హజ్రత్ సాద్ చాలా ఆందోళనకు గురయ్యారు తన తల్లికి సచ్చచేపే ప్రయత్నాలు చాలా చేశారు. తాను స్వీకరించిన ధర్మాన్ని వదలలేనని అన్నపానీయాలు మానేయడం చేయవద్దని చాలా బతిమాలారు. కానీ ఆమె వినలేదు. తాను చెప్పినట్లు చేయడం ప్రారంభించారు. ఒక పగలు, ఒక రేయ అస్వలేమీ తినకుండా తాగకుండా ఉండిపోయారు. ఆకలివల్ల ఆమె పరిస్థితి చాలా దిగజారింది. అప్పుడు సాద్ బిన్ వఫ్�హాన్ ఆమెతో, అమ్మా నీకు 100 ప్రాణాలుండి వాటన్నింటినీ నీవు ఇలాంటి మొండితనంతో తీసుకున్నప్పటికీ నేను నా ధర్మాన్ని వదలలేను. ఇక మీ ఇష్టం, తినా తినకపోయినా మీ ఇష్టమే అన్నారు. ఆ తల్లి తన కుమారుడి ధర్మంపై నిలకడను చూసింది. చివరకు అన్నపానీయాలు తీసుకోవడం ప్రారంభించింది. ఈ నేపథ్యంలో దివ్యఖుర్జన్ లోని ఈ వాక్యం అవతరించింది.

﴿ وَإِن جَهَدَاكَ عَلَىٰ أَن تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لِكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبَهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا ﴾
لِقَانٌ: ١٥

అనువాదం:

“ఒకవేళ నీవు ఎరుగని వారి నెవరిషైనా నాకు భాగస్వామిగా చేర్చ అని వారు నిన్ను బలవంతం చేస్తే, వారి మాటను ఏమాత్రం వినకు, ప్రపంచంలో వారి పట్ల సద్భావంతో మెలగుతూ ఉండు.” (బుక్కాన్: 15)

తల్లిదండ్రులు బహుదైవారాధకులైనా కూడా వారి పట్ల ఉత్తమ వ్యవహారశైలి కలిగి ఉండాలి: హజ్రత్ అస్సూ బింతె అబూబక్ర్ రజి అల్లాహు అస్సూ గురించిన సంఘటన ఇది. ఆమె తల్లిగారు ఆమె ఇంటికి వచ్చారు. తల్లి ఇస్లామ్ స్వీకరించలేదు. బహుదైవారాధకురాలిగానే

ఉంది. ఆమె పట్ల ఎలా వ్యవహరించాలని హజుత్ అస్కూ రజి అల్లాహు అష్ఫా ప్రవక్త గారిని అడిగారు. అప్పుడు ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ జవాబిస్తూ, ఉత్తమంగా వ్యవహరించాలని అన్నారు. (ముత్ఫికున్ అలైహ్)

తల్లిదండ్రుల పట్ల అవిధేయత:

తల్లిదండ్రుల పట్ల చిన్న పాటి అవిధేయతను కూడా అల్లాహ్ నిషేధించాడు. తల్లిదండ్రుల హక్కుల విషయంలో ఏ కొద్ది అశ్చర్థానైనా తీవ్రంగా ఖండించాడు. వారికి కొద్దిపాటి ఇబ్రాహిమ్ కలిగించే పనయినా చేయరాదని టోఫించాడు. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿فَلَا تَقْلِيلٌ لِّهُمَا أُفِّي وَلَا نَهْرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَيْرِيمًا ﴾
الإسراء: ٢٣

అనువాదం:

“ఒకవేళ మీవద్ద వారిలో ఒకరు గాని ఇద్దరు గాని ముసలివారై ఉంటే, వారి ముందు విసుగ్గ “భీ” అని కూడా అనకండి. వారిని కసురుకుంటూ సమాధానం ఇవ్వకండి. వారితో మర్యాదగా మాట్లాడండి. మృదుత్వమూ, దయాభావమూ కలిగి వారి ముందు వినమ్ములై ఉండండి.” (బనీ ఇస్రాయిల్: 23)

తన తల్లిదండ్రులకు చిన్నపాటి బాధ కలిగించినా ఆ వ్యక్తి వారి పట్ల అవిధేయత చూపినట్టేనని హజుత్ అలీ రజి అల్లాహు అష్ఫా అన్నారు. తల్లిదండ్రుల పట్ల అవిధేయతను ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ పెద్ద పాపంగా పేర్కొన్నారు. అది అల్లాహ్ తో పాటు సహవర్తులను పీర్గై తో పాటు ఈ పాపాన్ని కూడా ప్రస్తావించారు. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు.

«أَلَا أَنِّيْكُمْ بِأَكْبَرُ الْكَبَائِرِ؟» ثَلَاثًا قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ...»

అనువాదం:

“పెద్దపాపాల్లో అతిపెద్దపాపం గురించి నేను మీకు చెప్పానా, అది అల్లాహ్ తో పాటు సహవర్తులను చేర్చడం, తల్లిదండ్రుల పట్ల అవిధేయత” (ముత్ఫికున్ అలైహ్)

ఈ ప్రపంచం ఆచరణల నిలయం. ఇక్కడి ఆచరణలకు ప్రతిఫలం పరలోకంలో లభిస్తుంది. కాని తల్లిదండ్రుల పట్ల అవిధేయత అనేది ఎలాంటి పాపం అంటే దానికి శిక్షను అల్లాహ్ ఈ ప్రపంచంలోనే ఇచ్చేస్తాడు. పరలోకంలో శిక్ష ఎలాగూ అక్కడ లభిస్తుంది. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లమ్ ఇలా అన్నారు: “అన్ని పాపాలకు శిక్షను అల్లాహ్ ప్రజయదినం వరకు వాయిదా వేశాడు. తల్లిదండ్రుల పట్ల అవిధేయతకు తప్ప. ఈ పాపానికి పాల్గొడిన వ్యక్తికి మరణించక ముందే ఈ ప్రపంచంలోనే అల్లాహ్ శిక్ష విధిస్తాడు.”(బుఖారీ)

* * *